

[Duborg.]

Kapitalisering. Man kan efter min Mening uden Forbehold sige, at Kapitaliseringen er gennemført paa en saadan Maade, at ingen Statsinstitution kunde have gjort det bedre og billigere. Ser vi paa Kreditforeningernes Kurser, vil vi finde, at de rangerer fuldt ud med Statsobligationernes, og for Sparekassernes Vedkommende er vi inde paa den mest direkte Vej mellem Indskyder og Laantager. Begge disse Former for Kreditydelse gennemføres med meget smaa Driftsomkostninger, og det er lykkedes det danske Landbrug netop ved eget Initiativ at skabe en saadan Kapitalforsyning, at Landbruget har kunnet forrente sig og gaa frem trods det store Kapitalforbrug, som Driften har fordret. Jeg vil gerne hertil yderligere føje, at hele denne Ordning af Kapitalen har været en væsentlig Aarsag til, at en Mængde unge Landmænd er gaaet ind til selvstændige Landbrug med en meget ringe Egenkapital, og i Tidens Løb har de saa afdraget en Del af Gælden og er, hvad hyppigt er sket, endt som forholdsvis velstillede Mennesker. Der er ad den Vej skabt store Formuer, samfundsmæssigt set, her i Danmark. Men der er skabt een Ting til ad denne Vej, og det er alle de nyeste Fremskridt, idet alle disse Mennesker har været tvunget til saa at sige at følge med, de har altid været nødt til at ligge i første Linie. Hvis vi havde baseret Landbrugets Kapitalisering paa et System, som vi kender fra vore Nabolande, hvor Kapitaliseringen foregaar gennem Banker og paa anden Maade ved dyre Penge, saa havde hele det danske Landbrug ligget mægtigt langt tilbage for, hvad det gør i Dag. Jeg synes, at hele Gældsspørgsmaalet er overordentlig vigtigt for Bedømmelsen af denne Sag, og det forekommer mig, at enhver uhildet Betragter maa komme til den Anskuelse, at hele dette Spørgsmaal ved Landmændenes eget Initiativ er løst saaledes, at ingen Statsmagt, ingen Regering havde haft Udsigt til at gøre det lige saa godt.

Det maa ikke forbavse de to Regeringspartier, at vi fra Venstres Side ikke kan gaa ind paa at overgive dette økonomiske Selvstyre til et politisk Styre. Vel er der almindelig Valgret her i Landet, men det er dog vel en rimelig Ting, at hele den store Gruppe af Landmænd, der selv skal laane og selv betale deres Penge, ogsaa selv styrer deres Sager. Der er dog ikke nogen særlig Rimelighed i, at det skal afgøres af Byernes store Menneskemængder, der jo nu repræsenterer Halvdelen af Landets Befolkning, at det skal være en politisk Sag, som skal afgøres fuldt saa meget af Byboerne som

af Landboerne selv, hvorledes Landbrugets Pengesager skal styres. Thi det er jo ikke, fordi det er gjort daarligt — det er ikke den Grund, man griber til —, for man ved paa Forhaand, at det kunde ikke være gjort bedre og billigere af Statskassen, end Kreditforeningerne har gjort det.

Jeg kan derfor ikke se andet end, at de store Lovprojekter virkelig, som mit Partis ærede Ordfører saa glimrende sagde forleden Dag, i afgørende Grad ryster hele det nuværende danske Landbrugssamfund, den særegne Struktur, som dette Samfund har, og som har gjort det til det, det er. Dette her er ikke blot et Spørgsmaal, som angaar Landbruget selv, man kan med fuld Ret sige, at Byerhvervenes mægtige Opblomstring i samme Tid har været nøje forbundet med Landbrugets Fremgang, og det er derfor i fælles Interesse, at vi faar Landbrugets Sager ordnet paa den for Landbruget gunstigste Maade, og det sker efter vor Mening ikke ad disse nye socialistiske Veje, man her slaar ind paa. Der er jo intet mærkeligt i, at Socialdemokratiet har den Anskuelse, at enhver Bevægelse i socialistisk Retning er et Fremskridt. Det forbavser mig ikke, det er naturligt, det vilde næsten være unaturligt, om de ikke mente det. Men det har forbavset mig ganske overordentligt, at det radikale Venstre, som jo dog gør Krav paa at være et liberalt Parti, har kunnet gaa ind i et Socialiseringsforsøg paa et Omraade, hvor der ikke er den ringeste Grund dertil. Forholdet er jo ikke, saaledes som det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen har udtalt, at Venstre paa nogen Maade vil lægge Hindringer i Vejen for Jordudstyknings. Jeg er overbevist om, at den vil blive stærkere fremmet ad de Veje, vi ønsker at gaa, end ad de nye Veje, der nu foreslaas. Det er ikke for at hemme Sagen, det er for at fremme Sagen, vi tager det Standpunkt, vi gør.

Pinstrup: Det er ikke min Mening her i Aften at imødegaa de Udtalelser, den højtærede Landbrugsminister fremsatte i Eftermiddags. Jeg tvivler ikke om, at mit Partis ærede Ordfører vil gøre det paa behørig Maade. Men ved at sidde og høre den højtærede Landbrugsministers Tale faldt det mig ind, at det er dog egentlig en underlig højtæret Landbrugsminister, vi har her i dette Land. Jeg har nu den Opfattelse, at Landbruget i sin Tid fik sin egen Minister for at have en Talsmand indenfor Regeringen og i Rigsdagen for Landbrugets Sag. Men jeg kan ikke nægte, at i Almindelighed er det ikke de Toner, vi hører fra den højt-